

136. 2. behandling af budget 2025 - 2028

Resumé

Politisk behandling

Økonomiudvalget (anbefaler), 30.09.2024

Byrådet (godkender), 08.10.2024

Byrådet skal godkende budgettet for 2025-28 ved denne behandling. Budgettet består af budgettet til 1. behandlingen korrigeret med budgetforliget.

Byrådet skal desuden beslutte skattesatser, takster og give anlægsbevillinger.

Endelig skal Byrådet beslutte, om der skal budgetteres med statsgaranti eller selvbudgettering af skatter og tilskud. Administrationens indstilling vil foreligge senest til byrådsbehandlingen.

Indstilling

Administrationen indstiller, at

1. ændringsforslagene i budgetforliget godkendes. Danmarksdemokraterne, Liberal Alliance, Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti kan ikke støtte, at der bevilges 250.000 kr. yderligere til Rønnebæksholm i 2025, stigende til 500.000 kr. i 2026.
2. udskrivningsprocenten fastsættes til 25,0
3. grundskyldspromillen fastsættes til 9,8
4. der fortsat opkræves dækningsafgift af offentlige ejendomme, svarende til hvad der har været opkrævet i provenu i 2024
5. kirkeskatten fastsættes til 0,98 procent
6. balancen i årsbudgettet og de flerårige budgetoverslag tilvejebringes via forøgelse/forbrug af kassebeholdningen
7. der vælges enten statsgaranti eller selvbudgettering af skatter og tilskud
8. der meddeles anlægsbevilling/frigivelse til de projekter, hvor det er nævnt i noterne til anlægsbudgettet (bilag 7). Det gælder projekterne nr. AH-75, AH-390, AH-391, AH-101, AH-183, AH-76, AH-393, AH-394, AH-395, AH-296, AH-397, AH-398, AH-78, AH-506, AH-507, EB-405, EB-24, EC-26, KA-42, KA-400, KA-412, FA-499, FA-503, FA-504, GC-54, GC-69, GC-177, GC-62, GC-402, GC-509 og JD-19.
9. taksterne i takstoversigten godkendes
10. de udgiftsneutrale ændringer i bilag 2a godkendes

Beslutning

Økonomiudvalget, 30.09.2024

Ad 1: Anbefales.

Ad 2: Anbefales.

Ad 3: Anbefales.

Ad 4: Anbefales.

Ad 5: Anbefales.

Ad 6: Anbefales.

Ad 7: Afventer byrådets behandling

Ad 8: Anbefales.

Ad 9: Anbefales.

Byrådet, 08.10.2024

Fraværende: Sebastian Mylsted-Schenstrøm (Æ)

Ad 1: Godkendt.

Ad 2: Godkendt.

Ad 3: Godkendt.

Ad 4: Godkendt.

Ad 5: Godkendt.

Ad 6: Godkendt.

Ad 7: Byrådet valgte selvbudgettering af skatter og tilskud.

Ad 8: Godkendt med den ændring at projekt AH-296 rettes til AH-396.

Ad 9: Godkendt.

Ad 10: Godkendt.

Administrativ tilføjelse

Administrationen har tilføjet to ekstra bilag siden Økonomiudvalgsbehandlingen. Det er dels bilag 2a med udgiftsneutrale ændringer (tekniske ændringer), og dels bilag 9 med en uddybning af valget mellem statsgaranti og selvbudgettering.

Herudover er tilføjet et nyt indstillingspunkt 10, hvor de udgiftsneutrale ændringer anbefales godkendt. De udgiftsneutrale ændringer indgår i bilag 4 med samtlige ændringer i driftsbudgettet, men de skal godkendes særskilt i et indstillingspunkt.

Der offentliggøres en video for byrådets medlemmer fredag den 4. oktober 2024, hvor der gives en status og anbefaling i forhold til valget mellem statsgaranti og selvbudgettering.

Sagsfremstilling

Indstilling til 2. behandling af budget 2025-2028

Budgetforlig

Alle byrådets partier har indgået budgetforlig. Velfærden løftes med 80 mio. kr. i Næstved Kommunes budget for 2025. Børn, unge, ældre og sårbare borgere prioriteres. Også byudvikling og erhverv får et løft. Det er syvende år i træk, at hele byrådet står samlet om budgettet. Det giver hele organisationen en stabilitet og fast retning.

Med budgetforliget og pris- og lønfremskrivning af budgetforliget i overslagsårene, bliver balancen i budgettet:

I 1.000 kr.	2025	2026	2027	2028
Balance i budgetforliget	4.639	-3.126	-24.516	-103.488
Pris- og lønfremskrivning af budgetforliget		-103	-2.141	-4.342
Balance til 2. behandlingen	4.639	-3.229	-26.657	-107.829

-= underskud; +=overskud

Der er samlet set balance i 2025 og 2026, mens der er et underskud på ca. 27 mio. kr. i 2027.

Budgetforliget fremgår af bilag 1 og de økonomiske konsekvenser af budgetforliget er oplyst i en oversigt i bilag 2.

Der vil løbende blive fulgt op på implementering af budgetforliget i løbet af året, på samme måde, som i løbet af 2024.

Oversigt over ændringer, siden 1. behandlingen:

I 1.000 kr.	2025	2026	2027	2028
-------------	------	------	------	------

Balance til 1. behandlingen	40.989	-35.510	-7.556	-75.528
Velfærdsforbedringer	-29.250	-29.060	-26.560	-26.560
Ændringer i anlægsprojekter	-7.100	32.844	-19.000	-20.000
Finansieringsposter	0	28.600	28.600	28.600
Pris- og lønfremskrivning af budgetforliget	0	-103	-2.141	-4.342
I alt	4.639	-3.229	-26.657	-107.829

-= underskud; +=overskud

Økonomisk politik

Den økonomiske politik er overholdt for 2025 i dette budgetforlig.

Den strukturelle balance (driftsoverskuddet) er på 196 mio. kr. i 2025, og dermed lige over målet i den økonomiske politik. Overskuddet på den strukturelle balance er markant under målet i 2026-28, hvilket hænger sammen med usikkerhederne om kommunens indtægter i overslagsårene.

Det samlede anlægsniveau overholder den økonomiske politik i 2025 og 2028, men er under målet i 2026 og 2027. I 2025 er anlægsniveauet på netto 137 mio. kr. Kommunens langfristede gæld falder med 154 mio. kr. fra 2025 til 2028.

Kommunens likviditet forventes at udgøre ca. 610 mio. kr. ved udgangen af 2024. Hermed opfylder både langfristet gæld og likviditeten målene i den økonomiske politik.

Skattesatser

Satsen for indkomstskat fastsættes i 2024 til 25,0 procent, hvilket er uændret i forhold til 2024.

Kirkeskatten fastsættes i 2024 til 0,98 procent, hvilket også er uændret i forhold til 2024.

Grundskyldspromillen fastsættes til 9,8, hvilket er det maksimale som Næstved Kommune må opkræve i 2025.

Folketinget har vedtaget en lov, hvor de har omregnet Næstveds hidtidige grundskyldspromille på 25,0 til at skulle være 9,8 ud fra de nye vurderinger. Da loven blev vedtaget, var det forventet, at med en promille på 9,8 ville kommunen få den samme indtægt som hidtil og borgerne også komme til at betale det samme, hvilket med de seneste skøn for grundværdier ikke kommer til at holde stik. Indtægten for Næstved bliver lavere og borgerne får lavere skattebetaling. I 2025 er Næstved blevet kompenseret med 26,8 mio. kr. pga. den for lavt fastsatte grundskyldspromille.

Der opkræves fortsat dækningsafgift af offentlige ejendomme. Der må opkræves det samme som i 2024.

Resultatopgørelse 2025-2028

Resultatopgørelsen ser således ud:

i 1.000 kr., 2025-prisniveau	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
Driftsindtægter:				
Skat/tilskud udligning	6.599.646	6.851.494	7.133.815	7.399.334
Nettodriftsudgifter (ekskl. forsyning og ældreboliger)				
Økonomiudvalget	-808.880	-807.718	-809.500	-812.561
Beskæftigelses- og Rekrutteringsudvalget	-1.623.288	-1.667.265	-1.689.960	-1.713.465
Børne- og Uddannelsesudvalget	-1.681.345	-1.679.096	-1.678.599	-1.685.684
Klima-, Miljø- og Friluftsturismeudvalget	-23.966	-26.694	-28.692	-28.692
Kultur- og Idrætsudvalget	-144.017	-144.018	-144.018	-144.018
Plan-, Teknik- og Lokaldemokratiudvalget	-147.191	-144.310	-144.935	-145.531
Socialudvalget	-1.854.044	-1.883.956	-1.904.885	-1.926.178

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget	-124.642	-123.350	-123.106	-123.106
Pris- og lønstigninger	0	-211.864	-435.733	-674.446
Driftsudgifter i alt	-6.407.373	-6.688.272	-6.959.429	-7.253.682
Renter	3.472	3.566	5.294	5.942
Strukturelt driftsoverskud	195.745	166.788	179.680	151.594
Nettoanlægsudgifter ekskl. Ældreboliger og det brugerfinansierede område	-136.731	-117.115	-164.952	-224.770
Resultat af det skattefinansierede område	59.014	49.673	14.729	-73.176
Finansiering				
Optagne lån	18.050	11.750	11.750	11.750
Afdrag på lån (langfristet gæld)	-75.466	-67.693	-56.178	-49.445
Øvrige finansforskydninger (indefrysningssordning, ejendomsskatter)	3.041	3.041	3.042	3.042
Finansiering i alt	-54.375	-52.902	-41.386	-34.653
Samlet balance på det skattefinansierede område	4.639	-3.229	-26.657	-107.829
Resultat af det brugerfinansierede område samt ældreboliger	0	0	0	0
Samlet over- eller underskud	4.639	-3.229	-26.657	-107.829

Negative tal er udgifter; positive tal er indtægter.

Serviceudgifterne

Budgettet til 2. behandlingen indeholder serviceudgifter på 4.450 mio. kr. Det er ca. 10 mio. kr. over den tekniske serviceramme, som er udmeldt i forbindelse med økonomiforhandlingerne.

Der er ikke afsat en servicebufferpulje.

Valg mellem selvbudgettering og statsgaranti

Byrådet skal vælge imellem selvbudgettering og statsgaranti for skatter og tilskud. Der skal alene foretages et valg for 2025.

Hvis der budgetteres med statsgaranti, ligger skatte- og tilskudsindtægterne for 2025 fast på det statsgaranterede beløb. Vælges der selvbudgettering, vil indtægterne blive efterreguleret i 2028 efter, hvad borgerne faktisk har tjent i 2025. Efterreguleringen kan både være positiv og negativ. Efterreguleringen afhænger også af, hvad borgerne i hele landet har tjent, idet der også sker en efterregulering af udlicningen imellem kommunerne.

Næstved Kommune valgte selvbudgettering i 2024. Vi budgetterede dog på det statsgaranterede grundlag. Det ser ud til, at det var det rigtige valg og vi forventer at få en lille gevinst ved valget, i form af en lille positiv efterregulering i 2027. Det vigtigste er dog, at vi har undgået et stort tab ved at vælge statsgaranti. Hvis der vælges statsgaranti ligger kommunens indtægter fast, men der skal der stadig bidrages med en andel (1,42%) til den samlede positive efterregulering som selvbudgetteringskommunerne modtager tre år efter.

Det er derfor også afgørende for valget, hvor mange andre kommuner, der vælger selvbudgettering. Jo flere der vælger selvbudgettering, jo mere usikkert er det at vælge statsgaranti. Det kan være en mulighed at vælge selvbudgettering, selvom det ikke giver en gevinst, men fordi det vil begrænse tabet i forhold til den samlede efterregulering.

Ved seneste administrative indmelding til Kommunernes Landsforening var der 40 kommuner, der forventede at vælge selvbudgettering. Udviklingen følges nøje henimod byrådets 2. behandling, hvor den endelige beslutning skal tages.

Takster

Taksterne i takstoversigten skal godkendes af byrådet. I takstoversigten er der fortsat nogle takster, som ikke er udfyldt, idet de er afhængige af indeksreguleringer eller andet, som endnu ikke er offentliggjort. Nogle af taksterne vil blive behandlet i særskilte sager. Taksterne fremgår af bilag 8.

Bevillingsniveau

Bevillingsniveauet i Næstved Kommune fastsættes på driften til én bevilling pr. udvalg, afsat som nettobevillinger (udgifter minus indtægter) – dvs. at fagudvalget har kompetencen til at flytte rundt på det afsatte budget inden for udvalgets ramme.

På anlæg er bevillingsniveauet pr. anlægsprojekt.

På finansiering er bevillingsniveauet fastsat så højt som tilladt i henhold til kommunernes budget- og regnskabssystem. Der er i alt 8 finansieringsbevillinger.

Driftsbevillingerne og finansieringsbevillingerne fremgår af bilag 3. Anlægsbevillingerne fremgår af bilag 6 og indholdsmæssige bindinger fremgår af bilag 7.

Derudover er der vedlagt bilag 4, som viser samtlige ændringer, der er lavet i driftsbudgettet til budget 2025-28. Bilag 5 er en budgetoversigt, der er lidt mere detaljeret end bevillingsoversigten.

For yderligere beskrivelse af budgettet henvises til serviceniveaubeskrivelserne, der var vedlagt til 1. behandlingen af budgettet. Serviceniveaubeskrivelserne er dog ikke tilrettet med ændringer som følge af budgetforliget.

Økonomi

Administrationen har ikke yderligere bemærkninger.

Bilag

Bilag 1: budgetforlig-2025

Bilag 2: Økonomisk oversigt over budgetforlig

Skema 2a: Udgiftsneutrale ændringer (tekniske ændringer)

Bilag 3: Bevillingsoversigt

Bilag 4: Samtlige ændringer i driftsbudgettet til 2. behandlingen

Bilag 5: Budgetoversigt

Bilag 6: Anlægsbudgettet

Bilag 7: Anlægsnoter

Bilag 8: Takstblad

Bilag 9: Notat om valg af statsgaranti eller selvbudgettering i 2025 til byrådets 2. behandling